

Każde księgowanie zostaje ujęte w co najmniej dwóch księgach, aczkolwiek w niektórych przypadkach nawet w trzech. Najważniejszymi księgami rachunkowymi, które wyróżnia niemieckie prawo podatkowe, są dziennik, księga główna, oraz księgi pomocnicze. Wszystkie księgi są prowadzone stale niezależnie od siebie.

W razie kontroli ze strony aparatu skarbowego, kontroler skarbowy przeprowadzający czynności kontrolne może zażądać od przedsiębiorcy przedłożenia ksiąg rachunkowych.

Ważnym obowiązkiem przedsiębiorcy jest ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych, a dokumentem ewidencyjnym są właśnie księgi rachunkowe, w których odnotowuje się wszystkie zdarzenia z uwzględnieniem ich charakteru i daty wystąpienia.

Dziennik

W dzienniku ujęte zostają wszelkie zdarzenia gospodarcze, w sposób chronologiczny (czasowo), z ciągłą numeracją, datą, kwotą, wskazaniem dowodu księgowego, objaśnieniem oraz kontowanie („Winien” i „Ma”). Funkcja dziennika wynika z następującej zasady: wszelkie zdarzenia gospodarcze muszą umożliwić, w sposób chronologiczny, ich nadzorowanie jak i jednoznaczne ich powiązanie z poszczególnymi pozycjami bilansu. Porządek chronologiczny zostaje zagwarantowany dzięki temu, że wszystkie formuły zapisu księgowego są zapisywane zgodnie z datą w dzienniku. Jest to dziennik prowadzonej rachunkowości. Dziennik jest jednocześnie przekazem księgowym związanym z przenoszeniem księgowania z owego dziennika do księgi głównej.

Księga główna

Jako księgę główną określa się wynik kont z ich systematycznym ujęciem i poruszaniem pomiędzy zdarzeniami gospodarczymi pojedynczych pozycji bilansu. W księdze głównej (zwanej także: arkusz bilansowy) wprowadzone zostają wszystkie księgowania z dziennika na podanych w pozycjach bilansu kontach. Konta aktywów zostają na początku każdego roku gospodarczego otwarte stanem końcowym roku poprzedniego (na przykład stan na rachunkach bankowych), na końcu roku gospodarczego zostają zamknięte za pomocą (SBK) konta zamknięcia bilansu (konta wynikowe zostają zamknięte poprzez konto zysk i strata, bezpośrednio subkonta poprzez „konta-matki”). Poprzez zapis w księdze głównej zostaje wprowadzony rzeczowy porządek poszczególnych zdarzeń gospodarczych.

Odnośnie samego księgowania obowiązuje podstawowa zasada: „Najpierw zapis w dzienniku, następnie księgowanie na kontach (księga główna).”

Księgi pomocnicze

Istnieje wiele różnych ksiąg pomocniczych, które objaśniają określone konta księgi głównej. Zaliczyć do nich możemy przykładowo:

- rachunek bieżący (zawiera zobowiązania oraz roszczenia dostawców, kredytodawców oraz odbiorców i dłużników),
- księga magazynowa (zawiera przychody i rozchody w magazynie towarów),
- księga płac (zawiera potrącenia z wynagrodzenia za pracę),
- księga środków trwałych (zawiera środki majątku trwałego),
- księga rachunku bankowego oraz księga kasowa (zawierają stan środków płatniczych),
- księga rozliczeń międzyokresowych (zawiera faktury).